

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра теорії і методики виховання РДГУ
Регіональний комплексний Науково-методичний центр
інноваційних технологій освітнього процесу РДГУ
Факультет соціальної та психологічної освіти
Уманського державного педагогічного університету ім. Павла Тичини
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Кафедра педагогіки та методики початкової освіти
Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського

Підготовка майбутніх педагогів до виховної діяльності в освітньому просторі НУШ: досвід, реалії, перспективи

РІВНЕ - 2023

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра теорії і методики виховання РДГУ
Регіональний комплексний Науково-методичний центр
інноваційних технологій освітнього процесу РДГУ
Факультет соціальної та психологічної освіти
Уманського державного педагогічного університету ім. Павла Тичини
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Кафедра педагогіки та методики початкової освіти
Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського

Електронний збірник матеріалів

**Всеукраїнської науково-практичної
*Інтернет-конференції***

**«Підготовка майбутніх педагогів
до виховної діяльності
в освітньому просторі НУШ:
досвід, реалії, перспективи»**

12 травня 2023 року

Рівне – 2023

Підготовка майбутніх педагогів до виховної діяльності в освітньому просторі НУШ: досвід, реалії, перспективи: електронний збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції Рівне: РДГУ. 2023. 287 с.

Рекомендовано до друку Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 6 від 25 травня 2023 р.)

Вашій увазі пропонуються матеріали Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Підготовка майбутніх педагогів до виховної діяльності в освітньому просторі НУШ: досвід, реалії, перспективи».

ЗМІСТ

Петренко О. Б. Підготовка майбутніх педагогів до виховної діяльності в освітньому просторі НУШ: актуалізація проблеми.....	8
Кравченко О. Виховна діяльність зі студентською молоддю.....	12
Білавич Г. В., Притуляк Т. В., Скоропад М. І. Підготовка майбутніх учителів до виховання дітей як гуманістів засобами літературної спадщини Василя Сухомлинського.....	18
Баліка Л. М. Особливості впровадження дисципліни «Діяльність вихователя групи подовженого дня в умовах НУШ» в освітній процес ЗВО.....	25
Ваколюк А. М. Підготовка майбутнього вчителя початкової школи до наскрізної виховної діяльності...	29
Войтовська А. І. Професійна підготовка майбутніх педагогів до педагогічної діяльності.....	35
Карпич І. О. Діяльність працівників соціальної сфери з профілактики булінгу в закладах інтернатного типу.....	39
Левченко Н. В. Підготовка майбутніх соціальних працівників до роботи з молоддю.....	43
Маковійчук О. В. Підготовка майбутніх вчителів до екологічного виховання молодших школярів на уроках дизайну і технологій.....	47
Матрос О. О. Нормативно-правове забезпечення регламентації інтеграції дітей з інвалідністю в просторі НУШ.....	52
Моргай Л. А. Нова українська школа.....	58
Поліщук І. В. Підготовка учителя Нової української школи: актуалізація ідей Т. Д. Дем'янюк.....	64
Стельмашук Ж. Г. Формування готовності майбутнього вчителя початкових класів до вирішення педагогічних ситуацій і задач в освітньому процесі НУШ.....	67
Цуркан Т. Г., Цуркан Н. Г. Розвиток пізнавальної	73

активності молодших школярів.....	
Гоголь Т. В., Давидюк І. В. Підготовка майбутніх вчителів фізичної культури до виховної діяльності в освітньому просторі НУШ.....	79
Голя Г. М. Особливості післявоєнної підготовки вчителів Волині (на прикладі Луцького педагогічного училища).....	84
Дубовик К. Ю. Шляхи розвитку пізнавальної активності молодших школярів у сучасній початковій школі.....	87
Коваленко Н. І. Можливості розвитку обдарованої молоді в позашкільній освіті Польщі.....	94
Коваль К. Ю. Соціально-педагогічні умови взаємодії НУШ із сім'єю у полікультурному вихованні.....	98
Кузьмич А. О. Європейські авторські школи кінця ХІХ – поч. ХХ ст.....	102
Левчук Н. О. Формування гуманних взаємин учнів початкових класів як педагогічна проблема.....	106
Петренко І. Ф. Підготовка майбутніх педагогів до формування освітнього простору класної кімнати Нової української школи.....	111
Попова К. В. Формування полікультурної компетентності педагогів як запорука їх успішного функціонування в реаліях освітнього простору НУШ.....	114
Шульгач М. І. Участь викладачів кафедр педагогіки Рівненського державного університету у міжнародному проєкті «Фінська підтримка реформи української школи».....	116
Яремович М. А. Громадянськість майбутніх учителів початкових класів НУШ через призму оновлення національної системи освіти в умовах глобальних геополітичних змін.....	122
Бабич А. Я. Принципи виховання емоційної культури молодших школярів.....	126

Вітковська К. О. Інноваційні підходи в професійній підготовці майбутніх учителів початкової школи.....	131
Войтович Т. В. Казка як засіб морально-естетичного виховання молодших школярів.....	137
Гаврилюк О. С. Педагогічні особливості формування моральних якостей дітей старшого дошкільного віку.....	141
Гомонець М. В. Особливості прояву конфліктної поведінки у дітей молодшого шкільного віку.....	146
Гордусенко М. В. Психолого-педагогічні особливості подолання стресових ситуацій дітьми молодшого шкільного віку.....	151
Демчук Д. О. Формування навичок здорового способу життя у молодших школярів.....	156
Колодич Т. В., Шалівська Ю. В. Організація виховної роботи з учнями початкової школи в умовах дистанційного навчання.....	163
Котух І. Я. Гурткова робота у розвитку творчих здібностей молодших школярів.....	167
Кравчук М. Ю. Підготовка майбутнього вчителя початкової школи як педагогічна проблема.....	172
Маринич А. І. Роль національного виховання у формуванні особистості.....	176
Матвіюк А. С. Особливості індивідуальної роботи з молодшими школярами з девіантною поведінкою.....	178
Матюх О. А. Виховний потенціал музичного краєзнавства.....	182
Мельничук Л. Ю. Теоретичні засади забезпечення наступності дошкільної і початкової освіти.....	186
Ничипорчук Г. П. Дитяче об'єднання у виховній системі закладу загальної середньої освіти.....	194
Панчук Г. М. Феномен поняття «естетична культура» в сучасних психолого-педагогічних дослідженнях.....	198
Панчук І. О. Основні напрями та форми волонтерської діяльності.....	204

Пишняк М. М. Зміст національно-патріотичного виховання дітей молодшого шкільного віку в умовах війни в Україні.....	212
Полюхович Г. С., Шалівська Ю. В. Самоосвіта як ефективний чинник професійного зростання майбутнього вчителя початкової школи.....	216
Правник Н. С. Проблема підготовки майбутніх учителів початкових класів до організації краєзнавчої роботи у педагогічній науці.....	220
Прокопчук Н. Я. Принципи роботи з «важкими дітьми» за В. О. Сухомлинським.....	227
Рижук О. С. Інтерактивні методики формування крос-культурних цінностей у виховній роботі з дітьми молодшого шкільного віку.....	237
Рожко О. С. Роль та особливості волонтерської діяльності з дітьми молодшого шкільного віку.....	241
Смітюх Н. М. Сутність поняття «емпатія» у психолого-педагогічних джерелах.....	245
Спасіба А. С. До проблеми підготовки майбутніх учителів початкової школи до соціалізації учнів.....	248
Тарасюк Н. А. Виховний аспект позашкільної освіти.	254
Фелістович Т. М. Форми і методи добровільної діяльності з молодшими школярами.....	258
Філатова М. С. Формування в учнів початкової школи знань про пожежну безпеку у виховній позакласній роботі як психолого-педагогічна проблема.....	264
Шеремет Н. М. Особливості вищої педагогічної освіти Італії у другій половині ХХ століття.....	270
Богурський О. М. Формування почуття обов'язку та відповідальності учнів у процесі навчальної діяльності.....	278
Ісько Т. І. Формування математичної компетентності учнів у процесі навчально-пізнавальної діяльності.....	281
Снігур М. О. Виховання цінностей здорового способу життя учнів підліткового віку.....	283

3. Дубасенюк О. А. Інноваційні освітні технології та методики в системі професійно-педагогічної підготовки. *Професійна педагогічна освіта: інноваційні технології та методики*: Монографія / За ред. О. А. Дубасенюк. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2009. С. 14–47.

4. Зарічук О. Л. «Нове виховання» у школі в Німецькій імперії (1871–1914 рр.). *«Наука. Релігія. Суспільство»*. № 2. 2008. С. 39–41.

5. Іонова О. М. Проблема математичної освіти школярів у початковій школі. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2020. № 70. С. 90–95.

Левчук Н. О.,

здобувачка ступеня вищої освіти «Доктор філософії»
Рівненського державного гуманітарного університету

ФОРМУВАННЯ ГУМАННИХ ВЗАЄМИН УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА

Формування гуманних взаємин учнів початкових класів є актуальною педагогічною проблемою, оскільки це є ключовим фактором для успішного навчання та розвитку дитини. В сучасному світі, де людські взаємини набувають все більшої важливості, важливо виховувати у дітей навички співпраці, толерантності, поваги та емпатії. Здатність до побудови позитивних міжособистісних відносин, розвиток соціальних навичок та навичок спілкування є не менш важливими, ніж навички математики, читання та письма. Дитина, яка вміє вислуховувати, дотримуватися правил спілкування, бути

терплячою та доброзичливою, виходить у світ з готовністю до роботи в команді та успіху в будь-якій сфері життя. Отже, формування гуманних взаємин учнів початкових класів є актуальною педагогічною проблемою, оскільки це важливий аспект розвитку дитини, що визначає її успіх в навчанні та житті.

Проблема формування гуманних взаємин учнів початкових класів як педагогічна проблема є достатньо добре дослідженою. У науковій літературі існує значна кількість досліджень та публікацій, що присвячені даній темі, які включають як теоретичні аспекти, так і практичні дослідження, які вивчають ефективні методи формування гуманних взаємин учнів початкових класів. Вивченням даної тематики займаються такі вчені, як О. Жукова, І. Беспалова, О. Барановська, Л. Петренко та ін.

Метою дослідження є визначення стану формування гуманних взаємин учнів початкових класів та виявлення педагогічних шляхів їх покращення.

Для досягнення мети дослідження можуть бути застосовані такі методи:

- аналіз наукової літератури та законодавства щодо формування гуманних взаємин учнів початкових класів;
- опитування педагогів початкових класів щодо їхньої думки про стан формування гуманних взаємин учнів;
- спостереження за учнями початкових класів під час навчального процесу з метою виявлення особливостей їх поведінки та взаємодії з однокласниками;
- анкетування учнів початкових класів щодо їхньої думки про стан взаємин в класі та співпрацю зі своїми однокласниками;
- порівняння результатів дослідження з науковою літературою та розробка рекомендацій щодо

покращення формування гуманних взаємин учнів початкових класів.

У сучасному суспільстві дедалі більш актуальною стає проблема формування гуманних цінностей, оскільки деяка частина молодого покоління може виявляти агресивну та аморальну поведінку. Тому важливо з молодого віку навчати дітей правилам поведінки, які сформувалися у суспільстві протягом багатьох століть. Проблема міжособистісних взаємин завжди була актуальною, особливо серед молодого покоління. Цю тему досліджують філософи, психологи, педагоги, соціологи та вчені з інших галузей. Гуманні взаємини відіграють важливу роль у розвитку дитини. Вони допомагають формувати позитивні стосунки з оточуючими людьми, навчають дитину співпраці, толерантності, розуміння інших культур та поглядів, допомагають розвивати емпатію та соціальну компетентність.

Крім того, гуманні взаємини сприяють психологічному комфорту дитини, який є необхідним для її повноцінного розвитку. Діти, які мають позитивні взаємини зі своїми однолітками та дорослими, більш відкриті до навчання, мають більшу мотивацію до досягнення успіху в навчанні та інших сферах життя. Таким чином, гуманні взаємини є важливою складовою повноцінного розвитку дитини і варто приділяти їм належну увагу під час педагогічного процесу.

Гуманні взаємини – це процес взаємодії між людьми на основі принципів гуманності, толерантності, поваги, співпраці та емпатії. Цей процес включає в себе практичне втілення цих принципів у взаємодії між людьми, а також розвиток особистості кожної людини в цьому напрямку. Гуманні взаємини мають велике значення в суспільстві, оскільки сприяють підтриманню миру, взаєморозуміння та

гармонії у відносинах між людьми. У контексті педагогіки, гуманні взаємини є важливою складовою процесу виховання і навчання учнів, оскільки сприяють формуванню громадянина з високою моральною культурою, здатного до толерантної співпраці з оточуючими людьми.

У суспільстві вже давно існує проблема гуманних взаємин між людьми, але вона стала особливо гострою останнім часом. Дитячий вік є найбільш сприятливим для формування різних почуттів, включаючи гуманні, тому особливу увагу слід приділяти вихованню гуманності в дітей від самого початку їхнього життя. Навчання дитини аналізувати свої дії та враховувати інтереси інших людей дуже важливо для формування гуманних взаємин. Психологи зазначають, що молодший шкільний вік характеризується підвищеною сприйнятливістю та вірою в істинність всього, що дозволяє вчителям та батькам ефективно виховувати дітей, навчаючи їх гуманним цінностям.

У творах Сен-Симона, Р. Оуена, М. Фур'є, Ф. Рабле, М. Монтеня, Т. Мора та інших авторів висловлювалась ідея про необхідність поваги до людини, віру в її розум, силу та можливість. Відомі педагоги та просвітники, такі як М. Лютер, А. Дистервег, І. Песталоцці, Д. Локк, Ж.Ж. Руссо, Я. А. Каменський, також відстоювали гуманістичні ідеї. Н. А. Добролюбов, В. Г. Белінський, А. І. Герцен, Н. Г. Чернишевський вважали, що головною метою будь-якої людської діяльності на будь-якому рівні суспільства повинна бути людина. У педагогічній науці багато уваги приділяється проблемі виховання гуманності серед молодого покоління, на що звертається увага в багатьох дисертаційних роботах.

Отже гуманність – це якісна характеристика поведінки та світогляду людини, яка виявляється у здатності розуміти і приймати інших та себе. Розвиваючи ці якості, людина стає менш жорсткою в своїх поглядах та менше спотворює інформацію. Гуманність допомагає людині розвиватися та проявляти гуманну поведінку, що є результатом формування гуманного світогляду.

Список використаних джерел

1. Киричок В. Гуманність як складова формування моральних якостей особистості. *Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Серія "Педагогіка"*, 23, 2018. 50–53.
2. Коломієць О. Формування гуманних взаємин учнів початкових класів як складова профілактики конфліктів в шкільному середовищі. *Педагогічний альманах*, 38, 2020. 120–127.
3. Мельник Н. Гуманність у взаєминах учнів початкових класів як фактор їх соціалізації. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка*, 156, 2019. 196–200.
4. Поліщук О. Гуманність у взаєминах учнів початкових класів як прояв соціальної компетентності педагога. *Педагогіка і психологія професійної освіти*, 3, 2017. 46–50.
5. Свідерська О. Формування гуманних взаємин учнів початкових класів як складова педагогічної компетентності вчителя. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 16. Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики*, 46(56), 2021. 146–151.